

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА

НА “БЕСТТЕХНИКА ТМ – РАДОМИР” ПАД
гр. РАДОМИР

ПРЕЗ ЧЕТВЪРТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2007
ГОДИНА

Настоящият Междинен доклад обхваща дейността на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД, гр. Радомир през IV-то тримесечие и времето от месец Януари до месец Декември 2007 година. По същество той представлява икономически анализ на финансовото състояние като предоставя и друга съществена информация относно резултатите от дейността на дружеството. Настоящият доклад има съдържанието, предвидено в чл. 100о, ал. 4, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и в чл.33 от Наредба №2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, както и Приложение №10 към същата наредба.

Данните в доклада за дейността са от предварителния финансов отчет за 2007 година.

1. Приходи

През отчетния период дружеството реализира приходи от продажби на промишлена продукция, приходи от продажби на неоперативни материални активи, приходи от наеми, заприходяване на ДМА и други приходи. Приходите от продажби на промишлени и други услуги са в незначителен размер. Финансови приходи не се отчитат. По същество всичките приходи са brutния поток от икономически изгоди в резултат от обичайната дейност на дружеството, който води до увеличаване на собствения капитал.

Получените през отчетния период **приходи** в размер на **18 630 хил. лева** се разпределят по следния начин:

Наименование на приходите	Хил. лева	Относ. дял
Приходи от продажби на продукция	17 448	93,7%
Приходи от продажби на услуги	1	0,0%
Приходи от наеми	26	0,1%
Приходи от продажби на дълготрайни материални активи	67	0,4%
Приходи от продажби на материали	231	1,2%
Приходи от продажби на стружки и технологични отпадъци	130	0,7%
Заприходяване на ДМА	414	2,2%
Други приходи	313	1,7%
Общо приходи	18 630	100,0%

Приходите от продажби на продукция формират основната част от всичките приходи. През 2007 година готовата продукция на склад нараства с 544 хиляди лева.

Над половината от произведената и експедирана продукция е предназначена за чуждестранни клиенти. Останалата част е за вътрешния пазар.

Основните видове изделия по клиенти, произведени и експедирани през 2007 година, са посочени в следващата таблица.

№ по ред	К л и е н т и	Наименование на продукцията	Стойност (хиляди лева)	Относителен дял
1	"Duro Felguera Plantas Industriales" - Испания	Портални пристанищни кранове - 2 броя (частично отчитане по МСС 11)	6 533	37,44%
2	"Кремиковци" АД - София	Мостови електромагнитни кранове - 2 броя; ходови колела за кранове	1 972	11,30%
3	"Радомир Метал Индъстрийз" АД - гр. Радомир	Оборудване за черната металургия; корпуси на трошачки за рудодобива	861	4,93%
4	Различни кариери за добив на инертни материали	Трошачно-мелещо оборудване (трошачки, подаватели, питатели, сита) за производство на кариерни материали	803	4,60%
5	"Alstom Power Italia" - Италия	Съоръжения за сероочистващи инсталации за топлоелектроцентрали	701	4,02%
6	Voith Siemens Hydro Power Generation - Австрия (чрез "Бесттехника" ЕООД)	Възли за хидравлични турбини за водноелектрически централи	668	3,83%
7	"Комбинат за цветни метали" АД - гр. Пловдив	Пещ за топене на цветни метали, оборудване към нея и задвижване	631	3,62%
8	"Стомана Индъстрийз" АД - Перник, "Еврометал Комерс" ООД - Перник, "Еврометал" ООД - Перник	Линия за дробометно почистване и изправяне на листов прокат; Оборудване за добив на стомана - Блок станинни ролки, щанга с рейка и др.	510	2,92%

№ по ред	К л и е н т и	Наименование на продукцията	Стойност (хиляди лева)	Относителен дял
9	"Вулкан" АД - Димитровград (чрез "Бесттехника" ЕООД) и "Девня Цимент" АД	Зъбни колела, зъбни венци и вал редуктори за оборудване за добив на цимент	457	2,62%
10	FLSmith - Дания (чрез "Бесттехника" ЕООД)	Оборудване за енергетиката - суровинна мелница за обогатяване на руди	447	2,56%
11	"Солвей-Соди" АД - Девня	Оборудване за поточна линия за производство на сода	396	2,27%
12	"Титан Златна Панега Цимент" АД (директни поръчки и чрез Бесттехника ЕООД)	Мелници, муфи, валове и друго оборудване за циментовата промишленост	275	1,58%
13	OUTOKUMPU - Швеция (чрез "Бесттехника" ЕООД)	Мелници за рудодобива и обогатяването на руди	263	1,51%
14	"Кремиковци Трейд" ЕООД - Кремиковци	Оборудване за черната металургия - сектори за отливки за прокатни станове	229	1,31%
15	"Тайсей корпорейшън" - Япония	Оборудване за метро	219	1,26%
16	Mecamidi - Франция (чрез "Бесттехника" ЕООД)	Направляващи лопатки за водноелектрически турбини	101	0,58%
17	VOITH SIEMENS HYDRO KRAFTWERKSTECHNIK GMBH&CO.K - Германия (чрез "Бесттехника" ЕООД)	Пръстени от неръждаема стомана за водноелектрически турбини	96	0,55%

№ по ред	К л и е н т и	Наименование на продукцията	Стойност (хиляди лева)	Относителен дял
18	KHS Service O&H - Германия	Зъбни венци за задвижване на поточни линии за проидводство на бутилки	91	0,52%
19	Промислено-монтажно управление - Кремиковци	Резервни части за металургично оборудване	89	0,51%
20	"Кумерио" - Белгия (чрез "Бесттехника" ЕООД)	Клеци за захващане и пренос на блокове от цветни метали	82	0,47%
21	"Монтажи Варна" АД - Варна	Челна стена комплект с входящ конус за трошачно-мелещо оборудване за добив на кариерни материали	73	0,42%
22	Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика - София	Кран мостов и релсов път	70	0,40%
23	"МИНО" - Италия (чрез "Бесттехника" ЕООД)	Резервни части за черната металургия	59	0,34%
24	"Макстил" - Македония	Шини за транспорт на готов прокат към прокатни станове	51	0,29%
25	Пристанище Лом (чрез "Бесттехника" ЕООД)	Стрела за пристанищен кран	49	0,28%
26	"Енергоремонт" АД - Кресна	Механообработка на брони за трошачки	32	0,18%
27	"Екоел - 6" ООД - София	Изработка на верижни колела и валове за инсталация за преработка на отпадъчни материали	24	0,14%
28	"Елпром ЗЕМ" АД - София	Цилиндри за статорни тела	15	0,09%
29	Други клиенти	Възли, детайли и резервни части за производствени машини и оборудване	1 651	9,46%
В С И Ч К О			17 448	100,00%

2. Разходи

Разходите са в размер на **15 646 хил. лева** и са свързани предимно с обслужването на текущата производствена дейност на дружеството. Основната част от тези разходи са за материали, заплати, осигуровки, външни услуги и амортизации, пряко свързани с дейността.

Отчетната (балансова) стойност на продадените материални активи (428 хил. лева) е 216 хил. лева, т. е. брутната печалба от продажбите на неоперативни активи е 212 хил. лева.

Съвкупността от готова продукция и незавършено производство нараства с 3 780 хил. лева. Това нарастване е отразено със знак минус като сума с корективен характер в отчета за разходите.

Разходите за лихви през дванадесетте месеца на 2007 година са в размер на 649 хил. лева. Текущо начисляваните лихви върху обединените и разсрочени публични задължения са в размер на 285 хил. лева и са 44% от всичките лихви. 40% от лихвите (258 хил. лева) са по ползвания банков кредит от „ОББ“ АД, а преди цедирането му съответно от “Ейч Ви Би Банк Биохим” АД. Останалите лихви са начислени върху задължения по митнически декларации (44 хил. лева), наказателни лихви към митници (29 хил. лева), лихви по ЗУНК (18 хил. лева) и лихви по други задължения (15 хил. лева).

През първата половина на годината са начислени и платени 1 078 хил. лева лихви по просрочени задължения към държавата. Тези лихви не са осчетоводени като разход, а са отнесени директно в баланса като загуби от минали години. По този начин е приложен препоръчителния подход и крайният икономически резултат за 2007 година не се влошава.

Размерът и структурата на **разходите за дейността** през дванадесетте месеца на 2007 година са както следва:

Наименование на разходите	Хил. лева	Относ. дял
Разходи за материали	7 900	50,5%
Разходи за външни услуги	4 130	26,4%
Разходи за амортизации	1 345	8,6%
Разходи за заплати и възнаграждения	3 903	24,9%
Разходи за осигуровки	749	4,8%
Балансова стойност на продадените активи	216	1,4%
Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство (отрицателна величина)	-3 780	-24,2%
Обезценка на активи	300	1,9%
Разходи за командировки	37	0,2%
Разходи по споразумения	10	0,1%
Местни данъци и такси	47	0,3%
Еднократни данъци	5	0,0%
Представителни разходи	8	0,1%

Наименование на разходите	Хил. лева	Относ. дял
Дарения	4	0,0%
Съдебни такси и други юридически разходи	38	0,2%
Други разходи	15	0,1%
Разходи за лихви	649	4,1%
Отрицателни разлики от промяна на валутните курсове	1	0,0%
Банкови такси и комисионни	69	0,4%
Общо разходи	15 646	100,0%

Разходите по икономически елементи са съпоставими със съответните разходи през 2006 година. Съотношението приходи-разходи се изменя в положителна насока спрямо предходната година.

Разходите за персонала (заплати и осигуровки) нарастват, както в резултат на увеличеното производство, така и в резултат на повишеното заплащане. През отчетния период средната работна заплата е по-голяма с $\frac{1}{3}$ спрямо равнището от 2006 година.

3. Финансови резултати

При приходи 18 630 хил. лева и разходи 15 646 хил. лева се получава **счетоводна печалба** в размер на **2 984 хил. лева**.

След преобразуването на счетоводната печалба, съгласно изискванията на Закона за корпоративното подоходно облагане, се получава **финансов резултат след данъчно преобразуване, равен на нула**. На тази база **корпоративен данък не се дължи**.

За трета поредна година дружеството е на печалба, след като в продължение на 3 години беше приключвало със загуба.

4. Осигуровки и данъци

Данъка върху добавената стойност през отчетния период е начисляван редовно. Дължимият ДДС е превеждан редовно и в срок. За 2007 год. начисления данък върху продажбите е 3 876 хил. лева. Като се вземе предвид начисления ДДС за покупките (3 293 хил.лв.), остава дължимия такъв за внасяне в размер на 583 хил. лева. Същия е внесен изцяло и в срок. Задължения по ДДС в края на 2007 година няма, а ДДС за възстановяване е в размер на 221 хил. лева.

Осигуровките върху начисляваните заплати и възнаграждения са осчетоводявани редовно. Дължимите осигурителни вноски върху изплащаните възнаграждения са превеждани винаги в срок. Бяха изплатени и осигуровките, дължими от предходни години. Начислените през този период осигуровки върху заплатите и възнагражденията, както за сметка на дружеството така и за сметка на лицата, са в размер на 1 127 хил. лева. През отчетната година задълженията към социалното осигуряване намаляха с 510 хил. лева и към 31.12.2007 год. те са в размер на 297 хил. лева. Част от сумата е с настъпил падеж и е дължима върху

изплатените на 27.12.2007 г. заплати за м. ноември. Тези осигуровки са преведени с незначително закъснение на 03.01.2008 година. Останалите задължения по ДОО не са с настъпил падеж защото са начислени върху заплатите за месец декември, които не са изплатени, както и върху неизплатени стари заплати на напуснали работници.

Данъкът върху доходите е начисляван редовно и е дължим върху изплатените възнаграждения и заплати. Дължимият такъв е превеждан изцяло, за разлика от предходните години. През 2007 година начисленият подоходен данък е в размер на 439 хил. лева, а в края на декември дължимия такъв е 124 хил. лева. Част от сумата е с настъпил падеж и е дължима върху изплатените на 27.12.2007 г. заплати за м. ноември. Тези данъци са преведени с незначително закъснение на 03.01.2008 година. Останалият данък не е с настъпил падеж защото е начислен върху заплатите за месец декември, които не са изплатени към 31.12.2007 година.

През годината са начислявани редовно **еднократните данъци**, както и **местните данъци и такси**. Към 31.12.2007 год. размерът на дължимите суми по тези данъци и такси е 210 хил. лева.

5. Балансови показатели

Баланс - Активи

Размер и структура на активите на баланса към 31.12.2007 година

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
Дълготрайни материални активи, в това число:	28 003	54,0%
• земи (терени)	116	0,2%
• сгради и конструкции	18 341	35,4%
• машини и оборудване	5 830	11,2%
• съоръжения	1 780	3,4%
• транспортни средства	44	0,1%
• други дълготрайни материални активи	16	0,0%
• разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	1 876	3,6%
Нематериални дълготрайни активи (програмни продукти)	1	0,0%
Дългосрочни финансови активи	11	0,0%
Материални запаси, в това число:	16 282	31,4%
• материали	6 138	11,8%
• продукция	2 604	5,0%
• стоки	3	0,0%
• незавършено производство	7 357	14,2%
Краткосрочни вземания, в това число:	7 560	14,6%
• вземания от клиенти и доставчици	3 541	6,8%
• вземания от свързани предприятия	2 392	4,6%
• данъци за възстановяване	477	0,9%

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
• други краткосрочни вземания	1 150	2,2%
Парични средства	14	0,0%
Разходи за бъдещи периоди	1	0,0%
Сума на Актива	51 872	100,0%

Дълготрайните (нетекущи) материални активи (имоти, машини, съоръжения, оборудване и други) са с отчетна (първоначална) стойност 42 970 хил. лева в края на годината. Набраното изхабяване към 31.12.2007 год. е 16 843 хил. лева. Тяхната балансова (остатъчна) стойност към 31.12.2007 год. е 26 127 хил. лева.

Салдото в края на декември на разходите за придобиване на ДМА е в размер на 1 776 хил. лева. Тук се включват:

- Корпус 20 - 720 хил. лева;
- склад за мобилизационна готовност - 278 хил. лева;
- жилищни сгради - 414 хил. лева
- основен ремонт на Корпус 7 – 199 хил. лева
- основен ремонт на Корпус 12 – 165 хил. лева.

През 2007 година отчетната стойност на дълготрайните материални активи, в резултат на извършените инвестиционни разходи, беше увеличена със 172 хил. лева, представляващи предимно новозакупени производствени машини.

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи нараснаха с 1 228 хил. лева.

През годината излязоха от употреба (бяха продадени) машини с отчетна стойност 20 хил. лева, които са с нулева балансова (остатъчна) стойност.

От дълготрайните материални активи (имоти, машини, съоръжения, оборудване и други) с най-голяма стойност в края на 2007 година са:

- Сградите - първоначална (отчетна) стойност 25 507 хил. лева и остатъчна (балансирана) стойност 18 341 хил. лева;
- Машините и оборудването - първоначална (отчетна) стойност 13 981 хил. лева и остатъчна (балансирана) стойност 5 830 хил. лева.

Дългосрочните (нетекущи) нематериални активи представляват счетоводни програмни продукти с първоначална (отчетна) стойност 8 хил. лева и остатъчна (балансирана) стойност 1 хил. лева.

Дългосрочните (нетекущи) финансови активи са на стойност 11 хил. лева и се формират, както следва:

- 3 420 лева - акционерно участие с 1 437 акции (номинална стойност 14 370 лева) в "МЕТЕКО" АД, гр. София. Същите представляват 6,15% от капитала на дружеството;
- 3 150 лева - акционерно участие с 3 150 акции (номинална стойност 3 150 лева) в "ТМ-София 99" АД, гр. София. Същите представляват 4,98% от капитала на дружеството;
- Компенсаторни инструменти с номинал 4 225 лева.

Материалните запаси, които към 31.12.2007 год. са в размер на 16 282 хил. лева, се формират от следните активи:

- Материали на склад - 6 138 хил. лева. Увеличени са с 1 431 хил. лева в сравнение с началото на годината;
- Готова продукция - 2 604 хил. лева. Същата нараства с 544 хил. лева в сравнение с 31.12.2006 година;
- Незавършено производство - 7 537 хил. лева. Същото е нараснало фактически с 3 236 хил. лева в сравнение с началото на годината, когато е било 4 301 хил. лева;
- Стоките са в незначителен размер и запазват равнището си от 3 х. лв.

Краткосрочните (търговски и други) вземания, които към 31.12.2007 год. са в размер на 7 560 хил. лева, се формират от следните активи:

- Вземания от клиенти и от доставчици (по аванси) - 3 541 хил. лева срещу 3 463 хил. лева в началото на годината, т. е. Увеличение със 78 хил. лева. Тези вземания се подразделят на:
  - вземания от клиенти - 2 238 хил. лева,
  - предоставени аванси на доставчици - 1 303 хил. лева;
- Вземания от свързани предприятия - 2 392 хил. лева. Към 31.12.2006 год. същите са били 359 хил. лева, т. е. увеличението е 6,7 пъти;
  - Данъци за възстановяване - 477 хил. лева. Това представлява:
    - ДДС за възстановяване - 221 хил. лева;
    - възстановими данъчни временни разлики - 218 хил. лева;
    - митнически депозити - 22 хил. лева;
    - вземания от общественото осигуряване – 17 хил. лева.
  - Други краткосрочни вземания - 1 150 хил. лева. Същите се увеличават през годината с 499 хил. лева. Размерът им в края на 2007 година се формира от:
    - други дебитори - 457 хил. лева;
    - подотчетни лица - 476 хил. лева;
    - платени гаранции - 195 хил. лева;
    - други - 22 хил. лева.

Баланс – Собствен капитал и пасиви

Размер и структура на собствения капитал и пасивите на баланса към 31.12.2007 година

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
Основен капитал	1 756	3,4%
Резерви	26 069	50,3%
Финансов резултат, в това число:	-6 267	-12,1%
• <i>неразпределена печалба от минали години</i>	2 128	4,1%
• <i>непокрита загуба от минали години</i>	-11 379	-21,9%
• <i>текуща печалба</i>	2 984	5,8%
Нетекучи пасиви (дългосрочни задължения), в това число:	11 020	21,2%
• <i>обединени и разсрочени задължения към бюджета и социалното осигуряване, включително лихви</i>	10 803	20,8%

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
• задължения по ЗУНК	171	0,3%
• задължения по договори за лизинг	46	0,1%
Текущи пасиви (краткосрочни задължения), в това число:	19 294	37,2%
• задължения към финансови предприятия - по кредитна линия от "ОББ" АД	5 280	10,2%
• задължения към доставчици и клиенти	9 595	18,5%
• задължения към свързани предприятия	2 692	5,2%
• задължения към персонала	883	1,7%
• задължения към осигурителни предприятия	297	0,6%
• данъчни задължения	165	0,3%
• други краткосрочни задължения	382	0,7%
Сума на Пасива	51 872	100,0%

Като цяло **собственият капитал** е в размер на **21 558 хил. лева**. Той се увеличава с **1 944 хил. лева** през годината.

Резервите са на стойност 26 069 хил. лева в края на годината. Те са формирани както следва:

- Общите резерви запазват равнището си от началото на годината - 26 009 хил. лева.

Резерва от преоценки на активите е 25 952 хил. лева. Като общи резерви в баланса на дружеството е представен резултата от извършените през предходни години преоценки на част от притежаваните ДМА, съгласно действащото до края на 2001 година счетоводно законодателство. Размерът не се променя през отчетния период.

- Другите резерви са 60 хил. лева. Те са в размер на 10 на сто от печалбата за 2006 година и са заделени съгласно изискванията на търговското законодателство.

Дългосрочните задължения са 11 020 хил. лева.

- Основната част от тях (10 803 хил. лева) представлява обединените и разсрочени от Министерския съвет задължения към Бюджета и към Националния осигурителен институт. Разсрочването е за осем години и включва както главници, така и лихви, начислени към края на 2003 година. От общата сума са намалени извършените плащания по погасителния план;

- Главницата на задълженията по ЗУНК е в размер на 171 хил. лева;
- Останалите 46 хил. лева са задължения към лизингови компании.

Задълженията към "ОББ" АД са в размер на 5 280 хил. лева и са по договорената кредитна линия. През април кредитната експозиция към „Ейч Ви Би Банк Биохим“ АД беше цедирана в полза на „ОББ“ АД. През юни кредитната линия беше увеличена значително.

Задълженията към доставчици и клиенти нарастват през данадесетте месеца с 1 329 хил. лева за да достигнат 9595 хил. лева към 31.12.2007 година. Тези задължения се подразделят на:

- Задължения към доставчици - 3 363 хил. лева;
- Получени аванси от клиенти - 6 232 хил. лева.

Задълженията към свързани предприятия са 2 692 хил. лева, а в началото на годината те са били 41 хил. лева. Обяснението е в изкупуването на дружествените дялове на „Бесттехника” ЕООД от „Бесттехника и Ко” ООД. По този начин първото дружество вече става свързано с „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД. Респективно и задълженията към това дружество се прехвърлят по сметка задължения към свързани предприятия.

Задълженията към персонала в размер на 883 хил. лева са обясними. Тази сума се формира от:

- Начислени заплати за месец декември 2007 год. - 135 хил. лева. Това е остатъка за изплащане след получаването на аванса в средата на декември и става дължим на 31.12.2007 година;
- Неизплатени заплати на напуснали работници за минали периоди (2003 и 2004 години) - 159 хил. лева;
- Начислени суми за неизползван платен отпуск от минали години - 582 хил. лева;
- Депонирани заплати - 7 хил. лева.

Задълженията към социалното осигуряване намаляват през годината с 510 хил. лева и остават 297 хил. лева към 31.12.2007 година. Преобладаващата част от тях са начислени върху заплатите за м. ноември и м. декември 2007 година, като втората част не е с настъпил падеж.

Задълженията към бюджета намаляват с 1 026 хил. лева и към 31.12.2007 год. същите са само 165 хил. лева. Тези задължения се разпределят както следва:

- Данък върху доходите на персонала - 124 хил. лева;
- Местни данъци и такси - 41 хил. лева.

Другите краткосрочни задължения намаляват от 446 хил. лв. на 31.12.2006 год. до 382 хил. лв. на 31.12.2007 година. Формират се от:

- Лихви по ЗУНК - 302 хил. лева;
- Застрахователни премии - 21 хил. лева;
- Задължения по съдебни спорове - 35 хил. лева;
- Други - 24 хил. лева.

6. Парични потоци

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е възприело прекия метод за представяне на движението на паричните средства в отчета за паричните потоци. В този отчет се отразяват измененията, настъпили в паричните средства на дружеството, в резултат на извършени сделки и операции през отчетния период. Паричните потоци са входящите постъпления и изходящите плащания на парични средства и парични еквиваленти.

Движение на паричните средства през дванедестте месеца на 2007 година

налични парични средства в началото на годината	—	6 х. лв.
парични постъпления през годината	—	25 212 х. лв.

парични плащания през деветмесечието	–	25 204 х. лв.
налични парични средства в края на годината	–	14 х. лв.

Постъпления

Размер и структура на постъпленията по отчета за паричния поток

Наименование на постъпленията	Хил. лева	Относ. дял
Постъпления от търговски контрагенти	21 105	83,71%
Постъпления от заеми	4 107	16,29%
Всичко постъпления	25 212	100,0%

Значителна част от постъпленията се формират от усвояването на средства по договорената с „ОББ“ АД кредитна линия. Преобладаващата част от усвоените средства по кредита беше използвана за погасяване на публичните задължения с настъпил падеж. Това са предимно данъци и осигуровки плюс начислените лихви в общ размер 2,8 млн. лева.

Плащания

Размер и структура на плащанията по отчета за паричния поток

Наименование на плащанията	Хил. лева	Относ. дял
Плащания на търговски контрагенти	16 306	64,70%
Плащания на трудови възнаграждения, осигуровки и данъци върху тях	4 765	18,91%
Платени данъци	1328	5,27%
Платени корпоративни данъци върху печалбата	20	0,08%
Други плащания за основната дейност	2066	8,20%
Плащания за дълготрайни активи	173	0,69%
Плащания на лихви	545	2,16%
Други плащания по финансова дейност	1	0,00%
Всичко плащания	25 204	100,00%

Плащанията са предимно във връзка с осигуряването на текущата производствена дейност и свързаните с нея преки, общопроизводствени и административни разходи. Извършвани са плащания по погасяването на натрупани задължения към държавата, както разсрочени, така и неразсрочени.

7. Основни икономически показатели за финансов анализ

А. Показатели за рентабилност.

Характеризират ефективността на приходите от продажби, на капитала, на реалните активи и пасиви. Изразяват се с коефициент:

а) Коефициент на рентабилност на приходите от продажби

$$K_{рпп} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Нетни приходи от продажби}} = \frac{2\,984}{18\,630} = 0,160$$

б) Коефициент на рентабилност на собствения капитал

$$K_{рск} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{2\,984}{21\,558} = 0,138$$

в) Коефициент на рентабилност на пасивите

$$K_{рп} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Пасиви}} = \frac{2\,984}{30\,314} = 0,098$$

г) Коефициент на капитализация на активите

$$K_{ка} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Сума на реалните активи}} = \frac{2\,984}{51\,872} = 0,058$$

Коефициентите на рентабилност като цяло се подобряват значително спрямо края на предходната година.

Б. Показатели за ефективност

Тези показатели характеризират съотношението на приходите и разходите. Изчисляват се в коефициент.

а) Коефициент на ефективност на разходите

$$K_{ер} = \frac{\text{Приходи}}{\text{Разходи}} = \frac{18\,630}{15\,646} = 1,191$$

б) Коефициент на ефективност на приходите

$$K_{еп} = \frac{\text{Разходи}}{\text{Приходи}} = \frac{15\,646}{18\,630} = 0,84$$

Коефициентите на ефективност се подобряват видимо спрямо предходната година.

В. Показатели за ликвидност

Показателите за ликвидност са количествени характеристики на способността на предприятието да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи.

а) Коефициент на обща ликвидност

$$K_{ол} = \frac{\text{Краткотрайни активи}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{23\,857}{19\,294} = 1,24$$

б) Коефициент на бърза ликвидност

$$K_{\text{бл}} = \frac{\text{Краткоср. взем.} + \text{Краткоср. инвест.} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{7\,574}{19\,294} = 0,39$$

в) Коефициент на незабавна ликвидност

$$K_{\text{нл}} = \frac{\text{Краткосрочни инвестиции} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{14}{19\,294} = 0,0007$$

г) Коефициент на абсолютна ликвидност

$$K_{\text{ал}} = \frac{\text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{14}{19\,294} = 0,0007$$

Коефициентът на обща ликвидност е по-малък от теоретичния норматив за добре работещо предприятие, а именно 2,00. Той се влошава малко в сравнение с края на предходната година, когато е бил равен на 1,26.

За предходната година коефициентът на бърза ликвидност беше 0,38, т. е. имаме незначително увеличение.

Коефициентите на незабавна ликвидност и на абсолютна ликвидност са малко по-добри отколкото през 2006 година.

Г. Показатели за финансова автономност

Тези показатели характеризират финансовата независимост и показват каква част от пасивите могат да се покрият със собствен капитал.

а) Коефициент на платежеспособност

$$K_{\text{плс}} = \frac{\text{Собствен капитал}}{\text{Пасиви}} = \frac{21\,558}{30\,314} = 0,711$$

б) Коефициент на задлъжнялост

$$K_{\text{з}} = \frac{\text{Пасиви}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{30\,314}{21\,558} = 1,406$$

Получените коефициенти се влошават спрямо края на 2006 година и остават по-ниски от приемливите за едно машиностроително предприятие.

Д. Показатели за обръщаемост на материалните запаси

Показателите за обръщаемост на материалните запаси характеризират ефективността от използването им. Материалните запаси са краткотрайни активи и колкото по-късо е времето на един оборот, толкова по-добра е ефективността от тяхното използване.

Колкото по-малко средства са ангажирани в материални запаси, толкова по-добра е и ликвидността.

а) Времетраене на един оборот в дни

$$\text{Веод} = \frac{\text{Средна наличност на МЗ} \times 360}{\text{Нетен размер на приходите от продажби}} = \frac{13\,677 \times 360}{18\,630} = 264 \text{ дни}$$

Показателят отразява за колко дни материалните запаси правят един оборот.

Сумата на средната наличност на материални запаси се изчислява чрез използване на средна хронологична величина на база наличностите в началото и в края на всеки месец от периода.

Този показател е относително неблагоприятен за предприятието, но се подобрява доста в сравнение с предходната година, когато е бил 354 дни.

б) Брой на оборотите, които извършват материалните запаси

$$\text{БО}_{\text{МЗ}} = \frac{\text{Нетен размер на приходите от продажби}}{\text{Средна наличност на материалните запаси}} = \frac{18\,630}{13\,677} = 1,36$$

Този показател характеризира обращаемостта на материалните запаси. Коефициентът е неблагоприятен, но се подобрява с 1/3 в сравнение с предходния отчетен период, когато е 1,02.

в) Заетост на материалните запаси

Показателят определя сумата на материалните запаси, която обслужва един лев от нетния размер на приходите.

$$\text{З}_{\text{МЗ}} = \frac{\text{Средна наличност на материалните запаси}}{\text{Нетен размер на приходите от продажби}} = \frac{13\,677}{18\,630} = 0,73$$

Показателят се подобрява значително в сравнение с края на предходната година, когато е равен на 0,98.

Горните три показателя показват забавеност на обращаемостта на материалните запаси, дължаща се на дългия производствен цикъл на основните изделия и на натрупаните материални наличности от предходните години.

8. Основен капитал

Брой регистрирани акции - 1 755 764

Брой платени акции - 1 755 764

Номинална стойност на една акция - 1 лев

Права, преференции и ограничения - Няма особености

Ограничения при разпределянето на дивидентите и увеличаването на капитала - няма ограничения.

Няма изкупени собствени акции. Няма акции, държани от дъщерни или асоциирани предприятия.

Разпределението на собствеността на акциите към края на 2007 год. е следното:

- “Бесттехника и Ко” ООД, гр. София - 1 387 498 броя или 79,03%
- “ТМ-София 99” АД, гр. София - 87 000 броя или 4,96%
- ЕТ “Денис-Елена Коцева”, гр. София - 85 000 броя или 4,84%
- „Галакси Пропърти Груп” ООД - 64 085 броя или 3,65%
- “Първа инвестиционна банка” АД т - 21 440 броя или 1,22%
- Други юридически лица - 408 броя или 0,02%
- Индивидуални акционери - 110 333 броя или 6,28%

Пазарната цена на една акция, при масова търговия, към края на 2007 година е около 14,00 лева.

9. Персонал и производителност

Средносписъчният брой на персонала за 12-те месеца на 2007 год. е 423 човека, от които 181 основни производствени работници, работещи на трудови норми. Спрямо средната численост за предходната година персоналет се е увеличил с 42 човека. Средносписъчният брой на основните нормени производствени работници за 2006 год. е 161 човека, докато през 12-те месеца на 2007 год. е 181 човека.

Като цяло движението на персонала през отчетния период е посочено в долната таблица.

Категория персонал	Численост на 01.01.2007г.	Постъпили през годината	Напуснали през годината	Численост на 31.12.2007г.	Средносписъчен състав за 2007 г.
Основни нормени работници	183	49	45	187	181
Ненормен персонал	242	52	35	259	242
Персонал - общо	425	101	80	446	423

Изменението на числеността по месеци е дадено на следващата страница в графика.

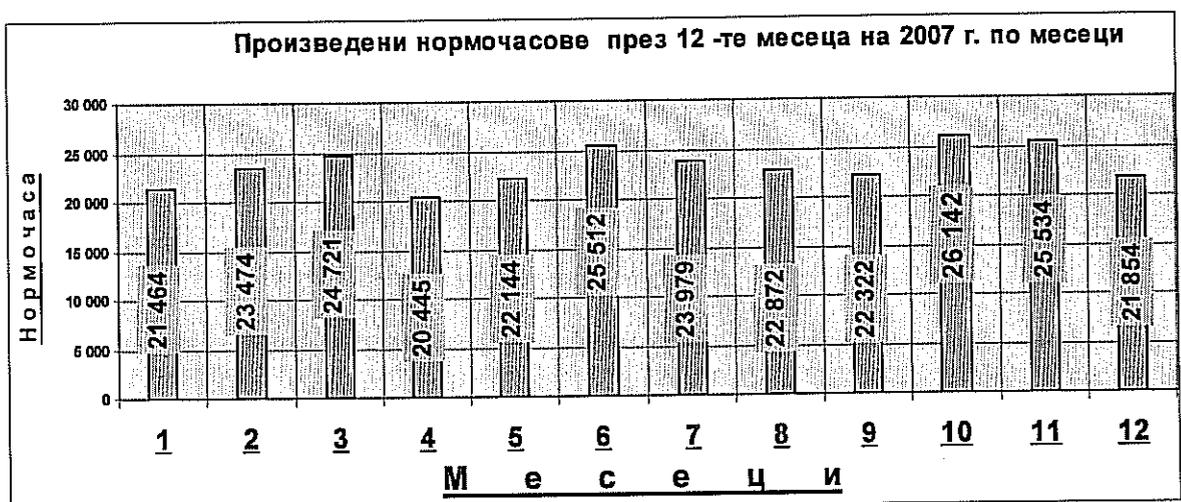
От посочените данни се вижда, че числеността на персонала се задържа през първо тримесечие, намалява през второ тримесечие (4 човека) и през трето тримесечие започва увеличение, като достига в края на годината 438 души.

Разпределението на напусналите по причини е дадено в долната таблица:

Основание за прекратяване на трудовия договор	Брой
По молба на лицата - чл. 325, т. 1 от КТ	33
По молба на лицата с предизвестие - чл. 326, ал. 1 от КТ	12
По молба на лицата /пенсиониране по болест - чл. 325, т. 9 от КТ	4
Смърт на лицето - чл. 325, т. 11 от КТ	2
Съкращение - чл. 328, ал.1, т. 1 от КТ	1
Прекратяване по инициатива на работодателя - чл. 71, т. 1 от КТ	24
Дисциплинарно уволнение - чл. 330 от КТ	4
ВСИЧКО	80

За цялата 2007 година **отработените нормочасове** са 280 хиляди. Произведените нормочасове от един действително работил нормен работник са средно месечно за 2007год. 152 н/ч.. Сравнени с отработените човечасове, те дават 90% използваемост на работното време на основните нормени работници. Посочените показатели се подобряват в сравнение с предходната година, през която произведените нормочасове са средно месечно 125 н/ч.

Изработените нормочасове през отделните месеци са посочени в долната графика.

За разглеждания отчетен период, спрямо 2006 година, има **увеличение на средната работна заплата** от 33 на сто. През 2006 година тя е 473 лева, докато за 2007 година същата е 631 лева. Причините са: повишение на часовите ставки за част от нормените работници; повишение на договорените заплати на по-голямата част от ненормения персонал и увеличение производителността на труда.

10. Инвестиционна дейност

През 2007 година отчетната стойност на дълготрайните активи, в резултат на извършените инвестиционни разходи, беше увеличена с 1 300 хил. лева. Това са както новозакупени производствени машини и съоръжения за 172 хил. лева, така и разходи по строителството и ремонта на производствени сгради.

По своята същност посочените по-долу инвестиционни разходи представляват предимно основни ремонти, модернизация и реконструкция, които увеличават отчетната (първоначална) стойност на машините, оборудването и сградите.

Значителна по размери е непряката инвестиционна дейност, извършена в дружеството през последните две години. На първо място тя е свързана с преместване и основни ремонти на големите металообработващи машини от Корпус 12 и Корпус 13 в Корпус 7. Това са стругове, шлайфхобели, фрезхобели и други. По този начин обработката на големите детайли се съсредоточава в Корпус 7. В Корпус 12 и Корпус 13 бяха оформени нови участъци за заварочни и монтажни дейности.

През 2007 година от Корпус 13 в Корпус 7 е преместен, монтиран и пуснат в експлоатация Шлайфхобел. Направена е плъзгаща врата в Корпус 7 между 6-то и 7-мо поле. Изградена е работна площадка в Корпус 7, 4-то поле, за монтиране на Борверг VFP 160/2. Направен е фундамент и работна площадка за Фрезхобел FLP 1600 в Корпус 7, 6-то поле. Във връзка с ремонт на хидроизолацията на покрива на Корпус 7 са почистени и подготвени за изолация 6 броя фонарни конструкции с обща площ 9000 м², както и ниска покривна площ 8400 м². През 9-месечието на 2007 година е завършена хидроизолацията на 5 броя фонарни конструкции с обща площ 7500 м² и ниска покривна площ 5400 м². Ремонтна и възстановена е количка акумулаторна 80 т.

Направен е основен ремонт и възстановяване на ел. таблата и осветлението на заварочен участък в Корпус 12, 2-ро поле. Монтирана е вентилационна засмукваща тръба в Корпус 12 за газорезна машина RUR 4000. Закупена е и е монтирана в разкroечен участък лентоотрезна машина OL 800/1000 DG. Направен е основен ремонт и електрозадвижване на 2 бр. междуцехови акумулаторни колички. Възстановен и пуснат в експлоатация е кран 32/8 т в Корпус 12, 1-во поле. Направен е основен ремонт на профилоогъваща машина XZP 100-12 и листоогъваща машина тип XZC 3000-25. В Корпус 12 са изработени ролганг 800 - 1 брой и ролганг 1000 - 1 брой. Изработени са стоманобетонни тежести за изпитание 25 т - 4 броя, 4 т - 1 брой и 880 кг - 2 броя. На покрива на Корпус 12 е направен ремонт на хидроизолацията на ниска покривна площ 1600 м².

Преустроени са 8 кабинета на 3-ти етаж в административната сграда. Направено е преустройство на 2 броя заседателни зали на 3-ти етаж в административната сграда.

В Корпус 13 е направен основен ремонт на 2 броя Фрези ФУ – 321, на стругове, на шлайфмашини и други.

Проектирана е и е пусната в действие система за видеонаблюдение в Корпус 12. Направена е подмяна на захранващия водопровод 1200 линейни метра с полиетиленови тръби.

Неп пряката инвестиционна дейност е свързана и с договора за наемане на производствените мощности на “Струма 1892” АД, гр. Перник, сключен в края на 2004 година. В тази връзка през 2005 година започна пренасянето на основните производствени машини и оборудване от цеховете на наемодателя в центъра на гр. Перник до територията на “Бесттехника ТМ Радомир” – ПАД. За целта през 2007 година 31 броя машини и оборудване бяха демонтирани и транспортирани на новата производствена площадка. Това са:

- Борверг ВFP 160/2 - монтиран в Корпус 7, 4-то поле;
- Фрезхобел FLP 1600 - монтиран в К 7, 6-то поле;
- Протяжна машина - Корпус 7, 8-мо поле (склад ДМА);
- Челен струг Браун - Корпус 7, 8-мо поле (склад ДМА);
- 6 броя шмиргели - Корпус 7, 8-мо поле (склад ДМА);
- 13 броя заточни машини - Корпус 7, 8-мо поле (склад ДМА);
- 5 броя кранове - Корпус 7, 9-то поле (външен склад ДМА);
- Фрезхобел FLP 1000 - Корпус 7, 8-мо поле (склад ДМА);
- Борверг 2Б 660 - Корпус 7, 8-мо поле (склад ДМА);
- Бормашина колонна БК 32 - Корпус 7, 8-мо поле (склад ДМА).

С направените разходите за извършването на тези дейности се увеличава отчетната (първоначална) стойност на съответните машини, собственост на “Струма 1892” АД, но използвани от “Бесттехника ТМ Радомир” – ПАД по силата на наемния договор.

Към края на 2007 година приключи преместването на машини и оборудване от цеховете на наемодателя до производствената площадка на “Бесттехника ТМ Радомир”- ПАД. Машините се монтират в съответните цехове, за които са предназначени. На значителна част от тези машини също се извършва основен ремонт, реконструкция и модернизация, с което се увеличава тяхната отчетна (първоначална) стойност.

Към 31.12.2007 година салдото на разходите за придобиване на ДМА е в размер на 1 776 хил. лева. Тук се включват:

- Корпус 20 - 720 хил. лева;
- склад за мобилизационна готовност - 278 хил. лева;
- жилищни сгради - 414 хил. лева
- основен ремонт на Корпус 7 – 199 хил. лева
- основен ремонт на Корпус 12 – 165 хил. лева.

Това представляват предимно разходи по строителството и незавършени основни ремонти на сградите. След окончателното им завършване, с тези разходи ще се увеличи отчетната (първоначална) стойност на съответните дълготрайни материални активи.

През отчетния период дружеството не е извършвало финансова инвестиционна дейност.

11. Качество на произвежданата продукция

Извършените изменения и подобрения на документите от 1-во и 2-ро ниво в началото на 2007 год. са в основата на правилното функциониране на Системата за управление на качеството (СУК). Изготвената мрежа от оперативни документи създаде информационни потоци, които в условията на повишената динамичност на производство и конкурентна външна среда, осигуряват ефективното функциониране на СУК.

През месец май 2007 год. са изготвени и утвърдени нови критерии за оценка на доставчиците. Направена е оценка и е изготвен нов "Списък на квалифицираните доставчици" на материали, суровини и услуги. В склада или директно в производството влизат само детайли успешно преминали входящ контрол.

През февруари - март 2007 година се проведе рутинна проверка (одит) от квалифицирана комисия с цел проверка на цялостното функциониране на СУК, съгласно предварително утвърдения годишния план за провеждане на вътрешни одити. За всяко констатирано отклонение се направи „Лист за отклонение“, в който са записани необходимите мероприятия за отстраняване на несъответствието.

По време на одита не са установени отклонения от изискванията на ISO 9001 и действащата СУК. От 08.11.2007 година системата на управление на дружеството е сертифицирана съгласно ISO 9001:2001.

В някои документи, включени в СУК, има изменения с цел по-добро функциониране на системата, като всички звена са запознати. За ефективността на СУК може да се съди на база мненията на клиентите, които остават удовлетворени, благодарение на приети корегиращи и превантивни действия.

Проверката на документите за осигуряване на качеството в различните области показва основните проблеми по качеството, които са от получени рекламации, възникнали от установени от инспекторите по качеството несъответствия и са регистрирани в 52 броя „Протокол за несъответствие“. В тях се отразяват решенията на главния конструктор и главния инженер за понататъшните действия. В повечето становището на главния конструктор е да се приеме преработка. Понякога възникналото несъответствие не е определящо за качеството и се приема без преработка. Когато е взето решение как да се действа в конкретния случай, протоколът за несъответствие се връща на инспектор "Контрол на качеството".

Има и недопустими несъответствия, поради което главният конструктор е дал становище за предприемане на необходимо действие брак и са съставени 15 броя „Акт за брак“, като преди всичко са констатирани дефекти в доставените материали.

През разглеждания период са получени два броя рекламации с лесно отстраними несъответствия и несъществени разходи.

Горепосочените цифри на протоколи за несъответствия и актове за брак са изключително ниски за дванадесетмесечен период и доказват високото качество на работа и на произвежданата продукция в дружеството.

12. Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред

През четвърто тримесечие на 2007 година „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД води съдебни дела, като исковете са на обща стойност 2 750 хил.лева – главници и лихви. Част от делата са срещу нередовни длъжници за произведена и доставена, но неплатена продукция. Друг дял от делата са срещу търговски контрагенти за неизпълнени договорни задължения и по обжалвани по административен ред актове на общинската и данъчната администрация. До края на четвърто тримесечие на 2007година на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД са присъдени по водените от дружеството дела около 910 хил.лева, значителна част от които са по влезли в сила решения.

В посочения период срещу „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД са заведени и не са приключили облигационни и трудови дела за главници и лихви в размер на 684 хил.лева. По така водените дела е налице присъждане от съответните съдилища на суми в размер на 449 хил.лева.

През четвърто тримесечие на 2007 година от и срещу „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД се водят съдебни дела, разпределени както е посочено в следващите таблици:

№ по ред	Съдебни дела, водени от и срещу "Бесттехника ТМ - Радомир" ПАД през IV-то тримесечие на 2007 год. без наличие на влязло в сила съдебно решение	Претендирана сума в хил. лева
1	Облигационни/граждански и административни дела, водени от дружеството през IV-то тримесечие на 2007 година	2 750
2	Присъдени на дружеството вземания	910
3	Граждански/облигационни и трудови дела, водени срещу дружеството до IV-то тримесечие на 2007 година	684
4	Присъдени вземания на наши контрагенти и работници по невлезли в сила решения	449

Задълженията по изпълнителни дела нямат съществени промени, тъй като са присъдени в предходни години, но все още не са удовлетворени или не е постигнато споразумение за изплащането им. Същите са, както следва:

№ по ред	Изпълнителни дела, водени срещу "Бесттехника ТМ - Радомир" ПАД	Дължимата сума (хил. лв)
1	Изпълнителни дела, с вискатели физически лица	3
	Общо дължими суми по изпълнителни дела	3

До края на 2007година „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД изплати **311 хил. лева** за различни видове задължения, както е посочено в таблицата по-долу.

№ по ред	Описание на задълженията	Изплатена сума (хил. лв.)
1	По граждански дела:	7
▶	Към физически лица	7
2	По изпълнителни дела	149
▶	Към физически лица	19
▶	Към юридически лица	130
3	Текущи споразумения със и без заведени дела	155
▶	Към физически лица	26
▶	Към юридически лица	129
Общо изплатени задължения през IV-то тримесечие на 2007 година		311

Тук не се разглеждат обединените и разсрочени от Министерския съвет за осем години публични задължения.

13. Обединяване, разсрочване и погасяване на публичните задължения

Решение № 616 от 26.07.2004 год. на Министерския съвет предвижда обединяване на публичните задължения, намаляване и разсрочване на общото публично задължение на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД.

Същото беше обжалвано от дружеството пред Върховния административен съд поради явни противоречия със законовите разпоредби.

С Решение на Върховния административен съд, Петчленен състав, постановено по КАХД № 449/2006г., е отменено Решение № 616 от 26.07.2004 година на Министерския съвет за обединяване, намаляване и разсрочване на публични задължения, в частта по точка 3, б.”а” и б.”б”.

Министерството на финансите подготви корекцията на Решение № 616 от 26.07.2004г., съобразно решението на ВАС. Министърът на финансите внесе в Министерския съвет предложението за обсъждане и гласуване. **С Решение № 911 от 29.12.2006 година МС измени своето решение № 616 от 2004 година.** Съгласно това изменение за периода на разсрочване се дължи лихва върху главницата в размер на основния лихвен процент. Съгласно новия погасителен план до края на 2008 година се плащат по 102 хил. лева месечно. От 2009 година до м. октомври 2014 година се плащат месечни суми от 130,5 хил. лева.

Така приетия погасителен план на обединените и разсрочени публични задължения се изпълнява стриктно от “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД.

През 2007 година бяха изплатени преобладаващата част от задълженията към държавата, които не бяха разсрочени с решение № 911 от 29.12.2006 година МС. Тези задължения бяха с настъпил падеж.

Изплатените суми са в размер на 2,8 млн. лева и са посочени подробно в долната таблица.

№ по ред	Описание на изплатеното задължение	Платени суми в хиляди лева		
		Главница	Лихва	Всичко
1	Задължения към социалното осигуряване, вкл. здравни осигуровки	948	912	1 860
2	Задължения по данък върху доходите	432	101	533
3	Задължения по ДДС	221	48	269
4	Корпоративен данък	20	12	32
5	Еднократни данъци	7	1	8
6	Други задължения (такси, глоби, наказателни постановления и т. н.)	91	6	97
О Б Щ О		1 719	1 080	2 799

14. Промяна на кредитиращата банка и увеличаване на кредитната експозиция

В началото на 2007 година задълженията на дружеството към “Ейч Ви Би Банк Биохим” АД бяха в размер на 1 173 хил. лева. Тази сума представляваше кредитна линия на револвиращ принцип.

С договор за прехвърляне на вземане и заместване в задължения от 4-ти април 2007 година „ОББ” АД замества “Ейч Ви Би Банк Биохим” АД като страна и закупува нейното вземане от „Бесттехника ТМ-Радомир” АД. „ОББ” АД замества “Ейч Ви Би Банк Биохим” АД като кредитираща банка. „Бесттехника ТМ-Радомир” АД приема „ОББ” АД като свой кредитор. С подписването на договора „ОББ” АД предоставя на „Бесттехника ТМ-Радомир” АД кредитна линия в размер на 1 173 хил. лева и лимит за банкови гаранции в размер на 600 хил. лева.

С договор за новация от 04.04.2007 година кредитната линия и лимита за банкови гаранции се превалят в EURO. Със същия договор се определя размера на лихвите и таксите.

С допълнително споразумение от 2-ри май 2007 година се променя кредитното задължение от 1 173 хил. лева на 600 хил. EURO.

С допълнително споразумение от 4-ти юни 2007 година размерът на главницата по договора за кредит се увеличава на 2 700 хил. EURO. От тази сума 1 350 хил. EURO се предоставя за погасяване на всички текущи и неразсрочени от Министерския съвет публични задължения.

С допълнително споразумение от 4-ти юни 2007 година размерът на лимита за банкови гаранции по договора за банкови гаранции се увеличава на 1 300 хил. EURO.

Основното обезпечение за банката по общата кредитна експозиция е особен залог на търговското предприятие „Бесттехника ТМ-Радомир” АД.

15. Дейност в областта на научните изследвания и проучвания

Дружеството не извършва научно-развойна дейност на този етап.

16. Движение на акциите

Дружеството е публично АД.

През отчетния период се продаваха и купуваха малки количества акции, обикновено между 10 и 100 броя. Продажната цена се движеше преобладаващо в границите от 4,10 лв. до 26,98 лева за една акция. Но поради малкия обем изтъргувани акции, тези цени не са определящи за пазарната такава при масови продажби.

Масова търговия бихме имали ако за четвъртото тримесечие са продадени поне 126 хиляди акции, т. е. поне 2 хиляди среднодневно.

През 2007 година на фондовата борса са изтъргувани акции на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД в обеми, както следва:

№ по ред	Месеци на 2007 година			№ по ред	Тримесечия на 2007 година			% от минималния среднодневен обем от 2000 акции
	Месец	Брой акции	Среднодневен обем		Тримесечие	Брой акции	Среднодневен обем	
1	Януари	830	40	1	Първо тримесечие	1 609	26	1,28%
2	Февруари	310	16					
3	Март	469	21					
4	Април	106	5	2	Второ тримесечие	1 420	23	1,15%
5	Май	259	13					
6	Юни	1 055	48					
7	Юли	494	22	3	Трето тримесечие	3 356	52	2,62%
8	Август	1 302	57					
9	Септември	1 560	82					
10	Октомври	4 036	175	4	Четвърто тримесечие	7 015	111	5,57%
11	Ноември	2 181	99					
12	Декември	798	44					
Всичко 2007 година		13 400	71			13 400	71	3,54%

При тези незначителни и неопределящи за пазара обеми, цената на една акция нарасна от 6 лева в началото до 14 лева в края на годината.

Стойността на една акция в края на 2007 година е 21,64 лева съгласно оценката, извършена от колектив лицензирани оценители.

В заключение следва да се посочи, че през 2007 година **“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД** продължава да повишава своята икономическа активност. За четвърта поредна година икономическите показатели се подобряват, като реализираната печалба продължава да нараства.

Положителните тенденции в развитието се потвърждават от позитивните изменения в основните икономически показатели:

- Произведените нормочасове нараснаха от 123 хил. н/ч през 2003 год. на 280 хил. н/ч през 2007 год.;
- Натоварването на нормените работници нарасна респективно от 51% през 2003 год. на 90% за 2007 година;
- Средномесечната заплата се увеличи от 253 лева през 2003 год. на 631 лева за 2007 година.

През 2008 година се предвижда тенденцията за нарастване на произвежданата продукция да се запази. Дългосрочната програма за развитие включва нарастване на производството до 2015 година средногодишно с около 15 на сто. Разработеният **дългосрочен финансов план** предвижда на база постъпленията от производствената дейност да се покриват всички текущи разходи, да се погасяват натрупаните и разсрочени задължения, да се реализира дългосрочна и широкомащабна инвестиционна програма.

гр. Радомир
30.01.2008 година

Директор **“Финанси и планиране”**:

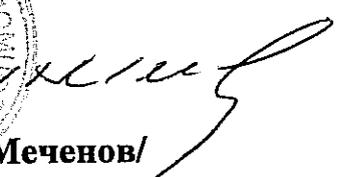

/В. Дрехарски/

Директор **“Правно обслужване и връзки с инвеститорите”**:

/Р. Каменов/

УТВЪРДИЛ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

/П. Меченов/